

56-os emlékműpályázat a Budapest Galériában

Aligha gondolta volna bárki is, hogy az 1988-ban a párizsi Pere Lachaise temetőben avatott 56-os emlékmű után egy évvel Budapesten is pályázatot hirdet a Történelmi Igazságtétel Bizottsága hasonló emlékmű elkészítésére, melyet a már híres-hírhedt 301-es parcellában állítanak fel.

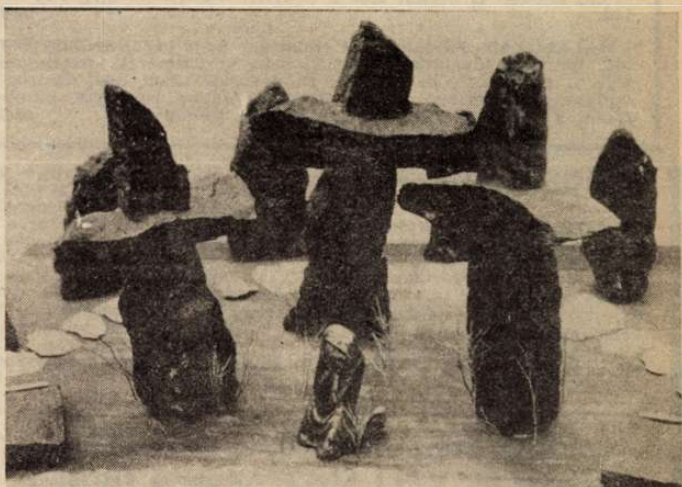
Pedig így történt.

A pályázati felhívás ez év májusában került nyilvánosságra. Célja: „hogy emléket állítson a rákoskeresztúri köztemető 301-es parcellájában az 1956-os forradalom utcai harcaiban elesetteknek, ártatlanul meggyilkoltaknak és a forradalmat követő megtorlás minden áldozatának”. Feltehetően a 301-es parcellában ásták meg a sírját Angyal Istvánnak is, a Tűzoltó utcai felkelőcsoport parancsnokának, akinek búcsúlevelét **Eörsi István** őrizte meg emlékezetében, s aki a leendő emlékműről így hagyatkozott: „Nagy rusztkus kő legyen a névtelen csöcselék emléke, melyből lettünk, amellyel egyek voltunk, és akikkel együtt térünk meg.”

Hála az új korszaknak, a június 16-i gyászszertartáson ez a névtelenség is feloldódott: minden itt, a 301-es parcellában nyugvó holtat név szerint szőlítették a nyitott, jelképes sírgödör előtt, ahova az üres koporsó került.

Hazai és külszázgi művészek is éltek a pályázat lehetőségével, melynek beérkezett munkáit, vázlatait, makettjeit a Budapest Galériában ismerhették meg a látogatók. A nagyszabású szobortárlaton 97 mű szerepel; a szervezők minden pályázó munkáit kiállították.

Érdemes megjegyezni, hogy ismerős, Fehérváron is gyakran kiállító művészek nevével is találkozhatunk. A Papírvárosát a Fekete Sasban bemutató, Smohay-díjas Bachmann Gáboréval, Jovánovics Györgyével, Bors Istvánéval, Lugossy Máriaéval, az Y Galéria tagjával, Tornai Endre Andráséval. Nagy sikert aratott Szervá-

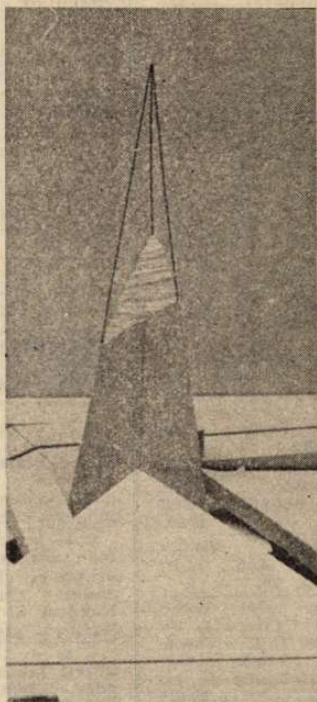
Szervátius Tibor monumentális bazalt keresztjei

Samu Géza „köligete”

Fotó: Pati-Nagy Bence

Friedrich Ferenc és Juhász Péter makettje

tus Tibor robusztus „kőkeresztje”, gyászoló nőfigurával, s igazán feltűnő volt Harasztj István „mobil-emlékműve” a belsejében mozgó gyertyákkal.

Két megyei művészt is találunk a pályázók között.

Palotás József egy többszörösen megtört ívet állított középpontba, s körülötte szép artisztikus szobrászati motívumok utalnak az elhunytakra. Friedrich Ferenc és Juhász Péter építész kompozíciója geometrikus elemekből épül, töredékességével, befejezetlenségével fejezi ki a forradalom elbukását, a gyászt.

A zsűri tagja az a Nagy Gáspár, akinek botrányos verse először merete — ha áttételesen is — számonkérni az 56-os tragédiát, Nagy Imre sírjának „ismeretlenségét”. Ugyancsak zsűritag Kovács Péter, művészettörténész, a Fejér Megyei Múzeumok igazgatója.

A döntést november 3-án délután ismertetik a Budapest Galériában, sajtóértekezlet keretében.